

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

“høringsportalen”

Vår saksbehandler
eo

Kopi til

Vår dato
28.10.2024

Vår referanse

Deres referanse
24/2889-

Høring - Forslag om endring av forskrift om samordning av alderspensjon før 67 år og enke- og enkemannspensjon fra offentlig tjenstepensjonsordning med uføretrygd fra folketrygden - overgangsregler

Vi viser til departementets høringsbrev av 12.09.24 med forslag om endringer i overnevnte forskrift.

Høringsnotatet omhandler en kjent problemstilling fra uførereformen i 2015 som Unio har vært opptatt av å løse; å forhindre at personer med særaldersgrense som var uføre får nedgang i pensjonsytelse i tidsrommet mellom nådd særaldersgrense og 67 år. Formålet med forskriften – som ble gitt med tilbakevirkende kraft fra 1. januar 2015 - var å sikre at tjenstepensjonen for gruppen ikke ble påvirket av omlegging av folketrygdens uføreytelse. Dette gjaldt også enke- og enkemannspensjon innvilget før 2015.

Forslaget i høringsnotatet er bl.a. å forlenge overgangsreglene for uføre som har 65 års aldersgrense og er født i perioden 1960-1962 samt for uføre som har 63 års aldersgrense og er født i 1962. Den eksisterende forskriften gjaldt til og med 1959-kullet for de med 65 års aldersgrense og til og med 1961-kullet for de med aldersgrense 63 år.

I SPK anslås antallet som omfattes som lavt. I KLP anslås forslaget å gjelde om lag 2000 uførepensjonister som når særaldersgrensen i årene 2025 til og med 2029 og har 65 års aldersgrense. Disse vil uten forskriftsendringen få relativt stor nedgang i tjenstepensjonen når den konverterte uførepensjonen går over til alderspensjon ved særaldersgrensen.

Forslaget sikrer i stor grad videreføring av nivået på pensjonsytelsen for uføre i disse årskullene. For uføre født fra 1963 og fremover, vil problemstillingen ikke oppstå som følge av forslag i høringsnotat av 28. juni 2024 om oppfølging av pensjonsregler for personer med særaldersgrense. Der foreslås det at alle uføre som er født i 1963 og senere skal overføres fra uførepensjon til alderspensjon i tjenstepensjonsordningen ved alder for ubetinget rett til alderspensjon fra folketrygden (i dag 67 år). Dette har Unio støttet.

I tråd med tidligere innspill fra oss om denne problemstillingen, støtter vi høringsforslaget om å utvide forskriften til de foreslåtte årskullene. Vi vil samtidig minne om at det fortsatt er gjenstående problemstillinger knyttet til uførereformen fra 2015 som burde vært løst – herunder den såkalte

uførefella – bl.a. omtalt av KLP her: <https://www.klp.no/pensjon/uforepensjon/delvis-uforepensjon-uten-rettigheter-hos-nav>. Unio mener uførefella i enkelte tilfeller kan lede til høyere uføregrad enn strengt tatt nødvendig og dermed være i strid med arbeidslinja.

Vi mottar også reaksjoner fra medlemmer som har 20 pst uføregrad og er i 80 pst arbeid der uforutsatte endringer i turnus fra år til år, kan lede til bortfall av 20 pst uførepensjon, noe som oppleves som svært urettferdig for den enkelte som rammes. Dette ble senest utdypet av Unio i høringsvar 21.03.24 til departementets høringsbrev av 22. desember 2023 og som omhandlet visse lettelsers knyttet til tilbakekreving av uføreytelser fra NAV og offentlig tjenstepensjon.

Vennlig hilsen
Unio

Jon Olav Bjergene /s/
sekretariatssjef

Erik Orskaug /s/
spesialrådgiver